

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

De betekenis van de ChristenUnie in het kabinet [1]

Unieke ruimte voor christelijke politiek moet volop worden benut

door Roel Kuiper

Directeur (a.i.) van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, bijzonder hoogleraar Reformatorische Wijsbegeerte aan de Erasmus Universiteit

Het kabinet dat nu is aangetreden, is om meer dan één reden bijzonder. Het is niet alleen het eerste kabinet zonder de vvd sinds 25 jaar, het is ook een kabinet dat — niet geheel toevallig — een wending geeft aan het beleidsdiscours en zich richt op de kwaliteit van de samenleving. Het coalitieakkoord reageert alert op de signalen van de afgelopen jaren, waarin gebrekkig vertrouwen in de politiek gepaard ging met uitingen van maatschappelijk onbehagen. In 2005 gaf 60 procent van 150.000 ondervraagde Nederlanders aan de samenleving te individualistisch te vinden. Veel Nederlanders blijken ongelukkig met de 'staat van de samenleving'. Na 25 jaar hervormingsbeleid met inroeping van de markt, wordt nu werk gemaakt van jeugd, gezin en ouderen, van maatschappelijke verantwoordelijkheid en 'nieuwe solidariteit'.

Het kabinet is ook bijzonder vanwege de heropening van discussies op medisch-

ethisch gebied. Wetgeving op het gebied van abortus en euthanasie is met veel strijd omgeven geweest. De stilte die daarna intrad, heeft altijd iets gehouden van een bestand. De wetgeving rond abortus provocatus is decennia geleden tot stand gekomen, maar intussen blijkt dat de praktijk grote schaduwzijden heeft. Het begrip 'noodsituatie' wordt opgerekt. Morele verontrusting over het massaal wegnemen van ongeborn menselijk leven wordt stelselmatig weggeemasseed: abortus is slechts een kortdurende, klinische ingreep. Over alternatieven blijkt al lange tijd veel te weinig nagedacht. De samenleving is niet in beeld. Het wordt hoog tijd dat de wetgever zich opnieuw gaat bemoeien met deze praktijk.

Dat kan ook, nu zowel cda als ChristenUnie deel uitmaakt van dit kabinet. Dat is een volgende reden om dit kabinet bijzonder te noemen. Het is even graven in het geheugen om een kabinet te vinden waarin enkele christelijke partijen de coalitie vormen en zo duidelijk hun stempel op het coalitieakkoord drukken. We moeten terug naar Biesheuvel of Cals om dezelfde verhoudingen te vinden. Voor de ChristenUnie is het de eerste keer dat zij deelneemt aan een

regeringscoalitie. De ChristenUnie heeft uitgebreide bestuurservaring op gemeentelijk en provinciaal vlak, maar treedt nu voor het eerst toe tot een kabinet. Principieel niet iets nieuws, zeker niet voor een partij die zich verbonden weet met een lange antirevolutionaire en christelijk-historische geschiedenis van politiekbedrijven.

De vraag hoe het de ChristenUnie zal vergaan in het kabinet, kan mijns inziens niet los worden beantwoord van de vraag hoe het de christelijke partijen in deze coalitie zal vergaan. Er is een regeerakkoord gesloten met de handtekeningen van CDA en ChristenUnie. Men mag aannemen dat de afspraken die daarin zijn gemaakt, ook bijvoorbeeld op medisch-ethisch gebied, door beide partijen van harte en met kracht worden nagestreefd. De medisch-ethische thema's springen het meest in het oog vanwege de morele en principiële lading van deze thema's, zeker ook voor de ChristenUnie.

Kijken we naar het coalitieakkoord, dan trekken CDA en ChristenUnie samen op als het gaat om het zoeken van alternatieven voor euthanasie. Beide willen een verbod om embryo's te kweken voor wetenschappelijk onderzoek. Alternatieve routes om stamcellen te kweken, worden bevorderd. De meeste aandacht gaat evenwel uit naar een evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap. Ongetwijfeld wil de ChristenUnie meer bereiken dan in het coalitieakkoord mogelijk bleek. Bescherming van ongeboren leven zou veel hogere prioriteit moeten krijgen dan nu het geval is. Terugdringing van het aantal abortussen zou ons als samenleving net zoveel waard moeten zijn als het terugdringen van het aantal verkeersdoden. Maar als wordt uitgevoerd wat in dit coalitieakkoord staat, dan worden er belangrijke stappen in de goede richting gezet. Dat is een richting waarin CDA en ChristenUnie zich herkennen en elkaar herkennen. Er is geen kabinet ge-

weest in de afgelopen jaren waarin zo duidelijk de mogelijkheid aanwezig is de abortuspraktijk, die ook volgens andere partijen aan herziening toe is, te beïnvloeden. Laten de christelijke partijen deze kans ook benutten.

In de afgelopen jaren klonk wel eens het verwijt uit de mond van CDA'ers dat het gemakkelijk praten was over christelijke uitgangspunten vanuit de oppositie. Het CDA stond in de hitte van de strijd en moest de compromissen sluiten. Daarbij werd

*Laten CDA en ChristenUnie
deze gelegenheid niet voorbij
laten gaan en de C in het
kabinet zichtbaar maken*

gesuggereerd dat het CDA wel degelijk meer zou willen bereiken dan in de gegeven situatie mogelijk was. Het bijzondere van de uitkomst van de coalitiebesprekingen is nu juist dat er meer ruimte is gekomen voor christelijke uitgangspunten in het kabinetsbeleid. Die ruimte zou dan nu moeten worden benut. Ik denk niet alleen aan het medisch-ethische gebied, maar ook aan de nieuwe aandacht voor duurzaamheid (en daarmee voor rentmeesterschap), meer aandacht voor gezin, vrijwilligerswerk, maatschappelijke ondersteuning (en daarmee voor solidariteit).

Gesteund door een maatschappelijk klimaat, waarin wordt gevraagd naar structuur, identiteit, verbinding, zijn er grote kansen voor een nieuw politiek beleid, waar christenen zich met overtuiging achter kunnen scharen. Als we met elkaar deze kansen niet grijpen, doen we iets niet goed. Laten CDA en ChristenUnie deze gelegenheid niet voorbij laten gaan en de C in het kabinet zichtbaar maken.